

Dkt. Elaine Phillips, Fasihi ya Agano la Kale, Hotuba ya 13, Torati ya Kitamaduni

© 2024 Elaine Phillips na Ted Hildebrandt

Naam, tuanze leo na Boker Tov. Kulikuwa na majibu yaliyochelewa kidogo hapo. Sawa, umeelewa.

Mnaweza kuona matangazo hapa juu wenyewe, lakini nitatoa maoni machache tu kuhusu baadhi yao. Tafadhali angalia sera za mitihani. Zile zile zinatumika.

Zote zimebandikwa kwenye sehemu ya matangazo ya Blackboard, hivyo ndivyo ilivyo. Na anza kupitia matokeo ya jambo hili tulilolizungumzia mara ya mwisho darasani tulipokuwa tukizungumzia Torati ya kiraia kuhusu harakati za ukombozi, hermeneutic. Swali litahusiana na hilo.

Ni wazi, si tu kuhusu kuifafanua; itabidi uitumie, sawa? Fikiria njia ambazo unaweza kuwa unatumia mfumo huo maalum wa tafsiri ili labda kushughulikia baadhi ya masuala yaliyo katika Torati ya Agano la Kwanza ambayo tunaweza kutaka kufikiria jinsi ya kuyatumia leo, baadhi ya yale yenye changamoto zaidi. Kwa hivyo hilo ndilo swali la insha. Ikiwa umeangalia mtaala wako, unajua kwamba hapo awali kulikuwa na jukwaa wazi kwa usiku wa leo.

Ninaghairi hilo kwa sababu mbili. Mojawapo ni kwamba nimekuwa na mazungumzo ya kutosha na baadhi yenu kuhusu maswali, na hilo ni jambo zuri sana. Njoo uzungumze ikiwa bado hujafanya hivyo, na miadi ya chakula cha mchana.

Na darasa ni dogo vya kutosha, nadhani tunaweza kufanya kile ambacho ningefanya kawaida katika jukwaa la wazi kwa njia hiyo. Ikiwa kuna kilio na kilio cha jukwaa lingine la wazi, hakika nitakuwa tayari kufanya hivyo, lakini inaonekana kama tunaweza kushughulikia maswali kwa njia zingine. Na pia, kusema ukweli kwako, inazungumzia mvua ya baridi kali usiku wa leo, kwa hivyo ningependa kutoendesha gari kuchelewa kuliko ninavyopaswa kufanya.

Sio kwamba mimi ni mjanja katika kuendesha gari. Mimi ni kutoka kaskazini mwa Minnesota, baada ya yote. Lakini, unajua, tu, Ted, unatikisa kichwa chako.

Nadhani kwa sababu hizo, na kwa kweli, ni ile ya kwanza inayoisukuma zaidi kuliko ile ya pili. Tutazungumzia kuhusu dhahibu leo, na ukuhani na patakatifu. Na nadhani mahali pazuri pa kuanzia kwa upande wa zaburi ni sehemu ya Zaburi 51.

Wengi wenu labda mnajua zaburi hii. Cha kufurahisha ni kwamba, huenda tayari nimesema haya katika darasa hili mwaka huu. Katika Kanisa la Park Street, ambalo

ninahudhuria, kila wakati tunaposherehekea Meza ya Bwana au Ekaristi, tunasoma Zaburi 51 pamoja.

Na kwa hivyo, ni aina ya zaburi inayofaa kuanzisha somo letu la dhabihu, ningependekeza. Sio hivyo tu, lakini pia tutajifunza kuimba sehemu yake hivi karibuni, labda kuanzia Ijumaa. Kwa hivyo, kuna sababu ya aina hii yote ya kukusanyika pamoja hivi sasa.

Lakini acha nikusomee sehemu za Zaburi 51 tunapoanza. Unirehemu, Ee Mungu, sawasawa na fadhili zako zisizoisha. Sawasawa na rehema zako nyingi, futa makosa yangu.

Unioshe uovu wangu wote. Unitakase na dhambi zangu. Kwa maana najua makosa yangu na dhambi yangu iko mbele yangu daima.

Dhidi yako, wewe pekee ndiye niliyetenda dhambi, na kufanya yaliyo maovu machoni pako, ili uthibitishwe kuwa mwenye haki unaposema, na upate haki unapohukumu. Hakika, nimekuwa mwenye dhambi tangu kuzaliwa. Tangu wakati mama yangu aliponichukua mimba, hakika wataka kweli ndani kabisa. Unanifundisha hekima ndani kabisa. Unitakase kwa hisopo, nami nitakuwa safi. Unioshe, nami nitakuwa mweupe kuliko theluji. Nisikilize furaha na shangwe. Mifupa uliyoiponda ifurahi. Futa uso wako mbali na dhambi zangu. Futa uovu wangu wote.

Na kisha mistari ya 10 hadi 12 itakuwa ndiyo lengo kuu kwa sababu hatimaye tutaimba hivyo. Uniumbie moyo safi, Ee Mungu, na uifanye upya roho iliyotulia ndani yangu.

Usinitupe mbali na uwepo wako wala usiniondolee Roho wako Mtakatifu. Unirudishie furaha ya wokovu wako na unipe roho ya kujitolea ili kunitegemeza. Tuache hapo na tuombe pamoja tunapoanza darasa letu, hasa tukizingatia patakatifu, ukuhani, na dhabihu.

Tuombe.

Baba wa Mbinguni mwenye neema, tunaanza darasa hili pamoja. Ni kilio cha mioyo yetu pamoja na mtunga zaburi kwamba utusafishe kweli, uumbe mioyo safi ndani yetu, na uturudishie furaha ya wokovu wetu.

Baba, tunajua tunajishughulisha sana na sisi wenyewe na ajenda zetu mahususi na wasiwasi wetu. Tunaomba kwamba kwa rehema zako, uelekeze mawazo yetu na kutusafisha kweli kutoka ndani hadi nje. Tunaomba urejesho kwa wale wanaopambana na magonjwa au aina nyingine za shinikizo katika hatua hii wanaohisi kulemewa.

Tafadhali wape kipimo kamili cha roho yako ili kushughulikia masuala haya yoyote yatakayotokea. Baba, tunaomba pia kwamba ututumie kuwa kitia moyo kwa wale walio karibu nasi. Tutakuwa na ujasiri wa kuomba kwamba utufundishe kupitia neno lako katika saa hii ijayo.

Nisaidie kufundisha kwa uwazi. Naomba tuwe na ufahamu mpya wa maana halisi ya kukuabudu. Na kwa hivyo tunaomba mambo haya yote, kwa shukrani katika jina la Kristo, amina.

Naam, nadhani itabidi tupitie kidogo, lakini kwa kweli mchoro mdogo tu kwanza, au hata mchoro, picha ya modeli, vipi? Unaweza kuipata mtandaoni ikiwa unataka kuona jinsi modeli ya patakatifu inavyoonekana. Hapa. Ni muhimu kupata picha inayoonekana ya hii. Tutarudi kwenye uelewa fulani wa jinsi sehemu hizi zinavyofanya kazi.

Kwa njia, kuna mifano mbalimbali ya maskani ambayo imejengwa. Wale wenu kutoka Kusini-mashariki mwa Pennsylvania huenda mmetembelea ile iliyoko Kaunti ya Lancaster, kitu hicho kikubwa cha ukubwa wa maisha. Inasaidia sana katika kuelewa yaliyoendelea katika patakatifu.

Kwa hivyo, tunaweza kuanza tu kupata picha ya mdomo leo baada ya kuangalia hili. Lakini utagundua mambo machache. Kuingia kupitia mlango, hapa kuna madhabahu, beseni, beseni la kuoshea, na bila shaka, hapa juu kabisa kuna mlango wa kuingia kwenye hema, na tutasema zaidi kuhusu hilo baadaye.

Tazama madhabahu inatuonyesha ukweli kwamba miti ya kubebea iko pale pale. Sasa, ukiangalia hili kwa makini, na ikiwa umesoma maandishi kwa makini, unaweza kuona matatizo fulani na mchoro huu, lakini hatutaenda huko hivi sasa. Inatupa hisia kidogo tu.

Baadhi ya masuala ya utangulizi. Ni kategoria gani za Torati? Tena, kumbuka ukweli kwamba kategoria ni mifumo tu ya kutusaidia kufikiria kuhusu mambo haya. Ni nini? Zitangaze kwa sauti kubwa.

Wanong'oneze. Nitakuambia moja ikiwa utaniambia moja. Trevor.

Kiraia, nzuri. Torati ya Kiraia na kijamii, ambayo tulifanya mara ya mwisho, yote ni mambo yanayohusiana na jinsi tunavyofanya kazi katika jamii. Mariamu, ni nini kingine? Ndiyo, maadili, maadili, masharti hayo ya kimaadili, mambo yanayotumika katika tamaduni, katika nyakati, n.k.

Bila shaka, ni lipi lililo wazi tunaloanza leo, Matt? Tambiko na sherehe. Hilo ni zuri, sawa. Hilo linatuleta kwenye mjadala wa ibada na ishara.

Na wacha niseme tu kitu kuanzia mwanzo. Ninajua kwamba sote tunatoka katika miktadha tofauti na mitindo tofauti ya ibada. Tukihudhuria ibada mara kwa mara, kama ningetulia moyo kufanya, kila mmoja wetu anajihusisha na ibada.

Kwa hivyo usikae chini na kusema, oh, siendi kanisa la Anglikana, au siendi kanisa la Katoliki la Roma, au siendi kanisa la Episcopalian au kanisa la Kilutheri, kwa hivyo sijihusishi na ibada. Kuna ibada kila mahali unapoabudu. Unatembea hadi kanisani; vizuri, hatutafanya leo kwa sababu hakuna kanisa asubuhi ya leo, lakini kuna ibada huko.

Unajua, unasimama, na bendi ya sifa inaanza, nasi tunaimba bendi ya sifa kwa nyimbo tatu, labda. Kawaida, ni tatu, sivyo? Wakati mwingine nne ikiwa ni fupi. Mstari wa mwisho kwa kawaida huwa bila ala.

Nyamazisha. Kuna ibada, kuna vitu ambavyo vimebuniwa. Ni ibada tu kama vile ulivyo navyo katika aina yoyote ya kanisa la liturujia kwa sababu tunahitaji ibada.

Tunaihitaji ili itusaidie kuongoza mawazo yetu na kujisogeza katika nafasi tunayoabudu. Na kisha, bila shaka, inategemea aina ya alama zinazotumika. Ibada ya Agano la Kwanza, mambo tutakayozungumzia leo yamejaa ishara, yamejaa ishara na desturi.

Yote yana masomo yaliyojikita ndani yake, na tunaweza kujifunza kutoka kwayo, ingawa mila zetu maalum zinaweza kubadilika kwa kiwango fulani hapa na pale. Nina moja zaidi ya kusema kuhusu hilo baada ya muda mfupi. Mambo ya Walawi ni kitabu cha kuvutia.

Huenda nimesema haya hapo awali, na nadhani huenda umeyasoma katika kitabu cha Dkt. Wilson, lakini mtoto Myahudi wa Orthodox, au mhafidhina labda hata, au chochote kile, mtu anayechukua dini yake kwa uzito, mtoto huyo anapoanza kujifunza na kujifunza kile tunachokiita Biblia, hawaanzi na sehemu za kufurahisha sana kama Kutoka. Wanaanza na Mambo ya Walawi. Wanaanza na Mambo ya Walawi.

Je, hilo halivutii? Hicho ndicho kitabu tunachoahirisha hadi mwisho. Sababu ya kuanza hapo ni kitu tulichokitaja siku nyingine, na hiyo ni katika Mambo ya Walawi, tunaona msisitizo mkuu juu ya utakatifu wa Mungu. Sawa, kipo pale mara kwa mara.

Fanyeni hivi kwa sababu mimi ni mtakatifu. Mtakuwa watakatifu kwa sababu mimi ni mtakatifu. Na kisha, bila shaka, kila kitu kuhusu dhabihu kinafundisha somo hilo hilo.

Sasa, wakati mwingine tunaangalia Mambo ya Walawi na kufikiria, ah, ninawezaje kuyaweka haya yote pamoja? Labda inatusaidia kuyafafanua kidogo tu, na nina mapendekezo hapa kuhusu muhtasari mpana kama ungependa. Sura ya kwanza hadi

ya 10, ambayo tutazungumzia leo kwa undani zaidi. Sura ya kwanza hadi ya 10 zinazungumzia kuhusu dhabihu na kuwekwa wakfu kwa ukuhani, sawa? Kwa hivyo hii inazungumzia haswa, kama ninavyokuonyesha, kuhusu njia ya kwenda kwa Mtakatifu, kumkaribia Mungu.

Ukianza na sura ya 11 na kuendelea hadi 27 yote ukiwa na mambo machache yaliyowekwa ndani yake, lakini kimsingi 11 hadi 27, hapo tunazungumzia kile ambacho baadhi ya wasomi wanakiita njia ya utakatifu. Kwa maneno mengine, maisha yote huishi mbele za Mungu, sawa? Kwa hivyo, jambo tunalotaka kukumbuka ni kwamba, ndio, tunajua vyema kwamba Mungu yupo pamoja nasi hapa na sasa. Anajua haswa unachofikiria na jinsi unavyochoka sasa hivi, sawa? Yupo pamoja nasi haijalishi ni nini.

Lakini kuna nyakati na nafasi katika Agano la Kwanza na vivyo hivyo katika utamaduni wetu. Kuna nyakati na nafasi zilizotengwa kwa ajili ya ibada. Na hivyo njia hiyo ya kumfikia Mtakatifu inazungumzia kuhusu kumkaribia Mungu katika mazingira hayo kwa sababu mazingira hayo yameundwa kutukumbusha yeye ni nani kwa upande wa ukuu wake na ukuu wake na utakatifu wake kamili na chuki yake kamili, chuki kamili ya dhambi, ambayo bila shaka tunaisahau mara nyingi.

Sasa, sitalalamika kwa muda mrefu hivi sasa, lakini baadhi yenu mnajua jinsi ninavyoshindwa hata kufikiria neno sahihi, jinsi ilivyo mbaya sana kuona kinachoendelea katika kanisa letu mahali ambapo pametengwa kwa ajili ya wakati huo mtakatifu na nafasi takatifu kuwa mahali pa kumkaribia Mungu. Na nimejichukulia jukumu la kufurahia balcony hivi karibuni. Na kinachoendelea huko juu ni cha kusikitisha sana.

dada zenu kwa sababu watu hao wanajiletea wenyewe, ningesema, ugumu wa moyo unaoendelea. Nami natambua hilo ni jambo baya kwangu kusema, lakini inaonekana kama ninapokuwa huko juu. Kwa hivyo endelea na kuwasukuma watu.

Najua kinachotokea chini pia. Ikiwa wanakula au kunywa au kuzungumza au kucheza iPod zao au chochote kile, hiyo haimaanishi kwamba huko ni mahali hapo. Labda ni mahali hapo saa kumi alasiri.

Hilo halijatengwa kwa wakati, yaani wakati mtakatifu, nafasi takatifu. Halifai hapo siku zetu za kanisa. Sawa, imetosha kwa sanduku langu la sabuni kwa sasa.

Mambo unayosoma leo kuhusu patakatifu, kuhusu ukuhani, kuhusu dhabihu yana kitendawili kikubwa kilichojengwa ndani yake. Kwanza kabisa, kitendawili ni nini? Hebu tueleze hilo mezani. Mtu anifasilie kitendawili.

Sio lazima iwe Webster, nipe tu ufafanuzi mzuri wa aina ya bustani. Sarah, je, hiyo ni mkono ulioinuliwa? Ndiyo, jaribu. Ndiyo, mambo mawili ambayo, kwa juu juu, hayaonekani kuendana hata kidogo.

Wanawekwa pamoja, lakini kwa namna fulani wanapigana kidogo. Na unapaswa kufikiria jinsi ilivyo kwamba wote wawili ni sehemu ya chochote tunachokiona. Naam, ni kitendawili gani kuhusu mandhari ya ibada katika Agano la Kwanza? Fikiria kile ulichosoma kuhusu patakatifu na kisha kile ulichosoma kuhusu dhabihu.

Hebu tuone kama tunaweza kufafanua kitendawili kidogo. Kuna yeyote anataka kukichoma? Sio wakati wa kuchomwa, sivyo? Patakatifu pametengenezwa na nini? Utajiri wote waliouchukua kutoka Misri, unakumbuka? Patakatifu ni pazuri. Panawakilisha kitu kuhusu asili ya Mungu iliyotukuka na asili yake isiyo na kifani.

Na kulikuwa na mshangao na fahari katika patakatifu hapo. Nini hutokea unapoua mnyama? Kuna damu na matumbo mahali hapo ukisimama na kufikiria, unajua, hatuoni mengi ya haya isipokuwa umekulia shambani na umezoea kuuu kuku. Lakini ni fujo.

Katika sehemu hii moja, uzuri wa Mungu mkuu unawakilishwa katika kile kilichopo na pia machafuko na fujo na hofu na maumivu ambayo kifo ni. Na, bila shaka, dhambi husababisha kifo hicho. Tutasema zaidi kuhusu hilo baada ya muda mfupi, lakini tunapaswa kuona kwamba tunapona mambo haya yakitokea kuhusu patakatifu na dhabihu, tujue kitendawili, na kisha tutambue, bila shaka, ni Mungu mwenyewe anayechukua fujo hilo na hofu hiyo na maumivu hayo na uchungu huo.

Na kisha labda hiyo itatupa picha bora zaidi. Kama nilivyosema, kile tunachokisomea leo au ambacho tumekisomea leo kina kila aina ya ishara zilizomo ndani yake. Na kama hakuna kingine, natumai utapata uthamini mdogo, mdogo wa vitu ambavyo mara nyingi tunaviacha vitoke kwenye ulimi wetu.

Yesu alikufa kwa ajili ya dhambi zangu. Hilo ni kweli kabisa, lakini elewa maana yake. Waisraeli walikuwa na elimu katika mfumo wao wa ibada na kwamba elimu ilikusudiwa kuwasaidia kuona jambo fulani kumhusu Mungu na kuwahusu wao wenyewe.

Na tunaweza kujifunza kutokana na hilo. Sawa, mengi zaidi ya kusema kuhusu hili. Matokeo ya kumkaribia Mungu.

Kama nilivyokwisha sema, jambo hili lote la mbinu ni sehemu maalum ya Torati kuhusu Torati ya ibada ya ibada. Na inahusiana na nyakati zile zilizoteuliwa kuwa nyakati takatifu na, bila shaka, nafasi takatifu, ambayo katika muktadha wake ilikuwa maskani. Bila shaka, kuna vipengele vinavyobadilika.

Na mazingira yetu ya kanisa ni tofauti kidogo, ni wazi. Ninajali, nitasema jambo moja tu kisha naahidi kweli nitaacha kusoma kitabu changu cha sabuni. Je, kuna mtu yeyote aliyesoma Annie Dillard hapa? Ameandika mambo ya kuvutia sana na ninampendekeza kwako kama mwandishi wa kuvutia.

Lakini ameandika kitabu kinachoitwa Kufundisha Jiwe Kuzungumza. Je, hicho ni kimojawapo cha vile ulivyosoma, Mary? Unakumbuka sehemu hii? Nitakimaliza kwa sababu nitakifafanua kwa ufupi. Lakini kama sehemu ya Kufundisha Jiwe Kuzungumza, anazungumzia kuhusu ibada.

Na anasema kitu kama hiki. Kama tungekuwa na wazo lolote kuhusu uwepo wa nani Jumapili asubuhi, sawa, kama tungekuwa na wazo lolote kuhusu uwepo wa nani Jumapili asubuhi, tungeenda huko na helmeti na jaketi za flak, na tungekuwa tumejifunga kwenye viti vyetu. Lakini badala yake, tunajilaza na, unajua, kuzungumza na labda kunywa kikombe cha kahawa.

Tumezoeana sana. Mungu, ndiyo, ndiye rafiki yetu wa karibu zaidi. Na bado yeye ni Mungu.

Lakini yeye ni Mungu. Kipengele kikuu cha shughuli nzima ya ibada kilikuwa dhabihu. Na, bila shaka, tuna mengi zaidi ya kusema kuhusu hilo baada ya muda mfupi.

Lakini hebu tuangalie mambo machache hapa. Haya ni maneno mawili ambayo hayatumiki mara nyingi. Na kwa kweli, unajua, labda yako katika miduara fulani si sahihi kwa sababu yanazungumzia kuhusu kumwaga damu, na yanazungumzia kuhusu ghadhabu ya Mungu.

Na wakati mwingine watu hawapendi kusikia mambo hayo, lakini haya ndiyo mambo. Mambo ya Walawi 17:11 kimsingi inasema uhai wa kiumbe uko katika damu yake. Na unapomwaga damu ya kiumbe, mwathirika huyo wa kafara kimsingi anachukua nafasi ya maisha yangu.

Maisha yangu yamepotea kwa sababu ya dhambi yangu. Unaweza kurudi nyuma na kusoma mstari huo wenyewe kisha uangalie Waebrania 9:22, ambayo inasema, bila kumwaga damu, hakuna msamaha wa dhambi. Sawa, kwa hivyo upatanisho ni neno unalotaka kujua.

Ni neno zuri ambalo lingeonekana katika sehemu ya mtihani kwa mfano, chaguo nyingi. Je, sivyo? Kutuliza ghadhabu ya Mungu kwa kumwaga damu. Tena, unajua, sisi katika utamaduni wetu wa Magharibi tunafikiri, oh, kwa nini hata tuzungumzie kumwaga damu? Ni jambo baya sana kufikiria.

Tumesahau kwamba kweli, kama Paulo asemavyo, mshahara wa dhambi ni mauti. Na kwa hivyo mnyama huyo anapokufa, anachukua nafasi yangu. Inachukua nafasi yangu, sivyo? Neno la kusamehe, neno lingine linalohusiana, si sawa kabisa.

Kwa kweli, kuna mijadala mikubwa katika duru za kitheolojia kuhusu kama itumike au la badala ya nyingine. Nadhani zote mbili ni muhimu sana. Upatanisho unamaanisha kufuta dhambi.

Kwa sababu ya damu hii iliyomwagika, dhambi imefutwa. Kwa hivyo, katika kisa kimoja, inarejelea kutuliza ghadhabu ya Mungu haswa, na kingine ni kufutwa kwa dhambi yangu ya dhambi zako. Na tayari nimesema mstari wangu unaofuata hapo.

Labda tunahitaji kurudi na kupata ufahamu kidogo wa kile kinachohusika katika dhabihu. Kisha, tena, tukiwa tumechorwa kwa michoro, tunaona jinsi dhambi inavyosababisha fujo. Inafanya hivyo tu.

Na ingawa tunajaribu kuipaka rangi nyeupe, na kwa namna fulani tunaiweka chini ya zulia, na hatumwambii mtu yeyote, na kadhalika, na kadhalika, na kadhalika, dhambi husababisha fujo. Na dhabihu hizi zilionyesha aina hiyo ya kitu. Naam, ili kufanya mchakato wa dhabihu ufanye kazi, hukuhitaji tu patakatifu, ambapo tutazungumzia zaidi baada ya muda mfupi bali pia ukuhani katika suala la kutumika kama wapatanishi kati yetu kama wanadamu wenye dhambi na Mungu katika utakatifu wake usio na kifani.

Kwa hivyo, mambo haya yote huwa sehemu muhimu ya picha kubwa ya mfano. Naam, nimejaribu kufafanua hili tayari. Tunajifunza nini kujihusu? Naam, kila siku tunatengeneza fujo, kimsingi, kama wenye dhambi.

Tunajifunza nini kuhusu Mungu? Naam, tunajifunza kwamba alijitenga katika utakatifu wake kamili, na bado, kama tutakavyoona, anajishusha ili akae kati yetu. Huo ndio uzuri wa haya yote. Lakini zaidi kuhusu hilo baada ya muda mfupi.

Naam, kutokana na nilichosema, tunawezaje kulinganisha na kulinganisha haya mawili? Hebu tuangalie mambo kadhaa kwanza. Ni dhana gani zinazobaki kuwa zile zile? Kwa maneno mengine, nimejaribu kukupa kanuni fulani, na unapaswa kuweza kuzitoa na sasa kimsingi kuzirudia kwangu. Ni mambo gani ambayo bado ni kweli leo kwangu mimi na wewe kama waumini wa Agano Jipya ambayo yalikuwa kweli wakati maneno haya yalipofunuliwa kwa Waisraeli kupitia Musa huko Sinai? Ni nini bado ni kweli? Sema tena, Bahati.

Tunahitaji kuhani, tunahitaji kuhani mkuu. Na, bila shaka, Yesu ndiye amekuwa hivyo, lakini tunahitaji mpatanishi. Bado tunahitaji mpatanishi.

Na nini kingine? Damu ya dhabihu inamwagwa. Waebrania 9:22 ambayo nilikunukuu muda mfupi uliopita, bila kumwaga damu, hakuna msamaha wa dhambi. Na Waebrania 12:28 na 29 inasema nini? Hili, tena, si la kirafiki sana, labda, kama baadhi yetu tunavyopenda, lakini ningependekeza ni kifungu muhimu sana.

Acha nikusomee. Kwa kuwa sisi na huyu ni Waebrania, sivyo? Hii sasa ni baada ya ufufuo, na kanisa limeanzishwa, na kadhalika. Hebu tusikilize kwa makini kile mwandishi wa Waebrania anachosema.

Kwa kuwa tunapokea ufalme usioweza kutikiswa, na tushukuru na hivyo tumwabudu Mungu kwa hofu na kicho kwa maana Mungu wetu ni moto ulao. Huyu si Mungu mbaya wa Marcionite wa Agano la Kale anayemzungumzia. Huu ni usemi wa Agano Jipya.

Mungu wetu ni moto ulao. Tumwabudu kwa hofu na kicho. Kwa hivyo bado tunahitaji kuwa na hofu inayofaa kwa Mungu tunapokuja mbele zake.

Sipunguzi kwa vyovyote uzuri wa ushirika na Mungu kupitia Kristo na furaha inayoletwa, lakini hilo huja vyema zaidi tunapoelewa Mungu ni nani na tunakuwa na hofu nzuri kwake. Kwa hivyo labda tunaweza kuikuza kidogo. Ni nini kimebadilika? Kwa kuwa bado tuko katika Waebrania, wacha nikusomee vifungu vichache zaidi ambavyo ni muhimu sana.

Hii inanzia kwenye kitu ambacho Lucky alisema muda mfupi uliopita. 7:24 na kufuatia, kwa sababu Yesu anaishi milele, ana ukuhani wa kudumu. Huu ni mwisho wa sura ya saba, ambapo mwandishi wa Waebrania ametumia mada hiyo ya Melkizedeki ambayo tulizungumzia tulipozungumzia Mwanzo 14, sawa? Kwa hivyo, mstari wa 25, anaweza kuwaokoa kabisa wale wanaomjia Mungu kupitia kwake kwa sababu yeye huishi sikuzote ili kuwaombea.

Yesu ndiye kuhani wetu mkuu mkuu. Acha niendeleo kusoma. Kuhani mkuu kama huyo anakidhi hitaji letu, ambaye ni mtakatifu, asiye na lawama, safi, aliyetengwa na wenye dhambi, aliyeinuliwa juu ya mbingu.

Tofauti na makuhani wakuu wengine, hili ndilo badiliko, sivyo? Bado tunahitaji kuhani mkuu, lakini Yesu ni tofauti sana. Tofauti na makuhani wakuu wengine, hahitaji kutoa dhabihu siku baada ya siku, kwanza kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe, kisha kwa ajili ya dhambi za watu. Alitoa dhabihu mara moja kwa wote kwa ajili ya dhambi zetu alipojitoa mwenyewe.

Kwa hivyo, ni wazi kabisa, tuna dalili ya haya yote kutimia katika Kristo. Na kisha kifungu kingine ambacho pia kinafaa kusomwa. Sura ya 10, mstari wa 10.

Tumetakaswa kwa njia ya dhabihu ya mwili wa Yesu Kristo mara moja tu. Na kisha mstari wa 12, wakati kuhani mkuu huyu, Yesu, alipotoa dhabihu moja kwa ajili ya dhambi milele, aliketi mkono wa kuume wa Mungu. Kwa hivyo, picha tunayopaswa kupata hapa, na najua kwamba ninaipiga kelele nyumbani, kuna ukweli wa kina na wa kina unaoendelea.

Kuna haja ya dhabihu, mpatanishi, na utakatifu wa Mungu, na bado Yesu amefanya yote hayo kwa wakati mmoja. Sawa? Na mwandishi wa Waebrania anazungumzia hilo kwa uwazi. Naam, tukiwa na hilo akilini, hebu tuanze na tuendeleo na mahali patakatifu.

Kwa njia, nimesoma vifungu viwili vinavyozungumzia Yesu akituomba kwa ajili ya dhambi zetu. Umeelewa hilo? Umesikia hivyo? Ndiyo maana ni muhimu kusema na kumaanisha, si kama kitambulisho kidogo tu, bali kuomba kwa jina la Yesu kwa sababu anatuomba.

Unajua, wakati mwingine kuna majadiliano, oh, tunapaswa kuyaweka hapo. Naam, huyaweke tu hapo. Inamaanisha kitu tunaposema tunaomba; tunamwomba Mungu afanye hivi na kumshukuru katika jina la Yesu.

Yesu ndiye mwombezi wetu. Kwa hivyo, ina umuhimu mkubwa wa kitheolojia. Sawa, hebu tuzungumzie kidogo kuhusu patakatifu.

Angalia nafasi yote iliyopewa patakatifu. Ukisoma, unajua, unakuja ukisafiri, na ghafla, mwishoni mwa sura ya 24, unaweka breki zako na kusema, ah, nimeingiaje na sura ya 25? Kwa sababu 25 hadi 40, ni mambo mengi kuhusu patakatifu, yaliyowekwa alama na sura tatu kuhusu tukio la ndama wa dhahabu. Lakini angalia nafasi yote iliyopewa mahali hapa.

Unaelewa ni muhimu? Ni muhimu sana. Na tutazungumzia kwa nini baada ya muda mfupi.

Angalia pia kile tulichonacho kuhusu uwekaji. Baada ya kutoa amri 10, baada ya Torati nzima tuliyo nayo, hasa katika sura ya 21 hadi 23, baada ya kuthibitishwa kwa sherehe ya agano, ambapo Musa na wazee wa Israeli na Nadabu na Abbi wanaopanda mlimani na kula pamoja na Mungu, inasema. Wana karamu ya kuadhimisha agano.

Baada ya hapo, basi tuna maelekezo ya mahali patakatifu. Sawa? Kuanzia sura ya 25. Kwa hivyo ni kuandaa mahali hapo.

Sasa kwa kuwa agano limefanywa, linaandaa mahali. Na kisha, kuanzia na Mambo ya Walawi, tuna dhabihu zitakazofanyika mahali hapo. Sura kuhusu ndama wa dhahabu ni miongoni mwa zenye kusikitisha zaidi, labda baada ya Bustani ya Edeni.

Na nitajie sababu chache tu kuhusu kwa nini hili ni kweli. Musa yuko juu mlimani. Anapokea maagizo kuhusu mahali ambapo Mungu atakaa katikati yao.

Unajua, ushirika utakuwa mzuri. Anapokea maelekezo kuhusu Haruni na kile ambacho Haruni atafanya na kile ambacho Haruni atavaa. Na wakati huo, Haruni anafanya nini? Yuko chini ya mlima akiyumbishwa na machafuko ya watu wengi.

Na anatengeneza ndama wa dhahabu. Bila shaka, anasema nini Musa anapompinga nayo? Ni upotoshaji wa kuvutia wa ukweli. Chelsea.

Ndiyo, ndama alitoka tu baada ya kuweka vitu hivi vyote motoni. Kwa hivyo, Aaron anadanganya. Hasemi ukweli katika kesi hii.

Sasa, kuna mjadala mzima kuhusu ndama huyu wa dhahabu alikuwa nini na aliwakilisha nini. Baadhi ya watu wanasema, oh, sawa, wanarudi tu kwa miungu yao ya Misri kwa sababu mmoja wa miungu mingi ya Misri alikuwa na mtindo wa ng'ombe. Hata hivyo, kinachoendelea labda ni kile ambacho Haruni anafikiria, kwa sababu anasema hivyo, huyu hapa Mungu aliyewatoa Misri.

Na Haruni anafikiri anawaonyesha uwakilishi wa Mungu anapotengeneza umbo hili la ndama. Sasa, bila shaka, hakupaswa kufanya hivyo. Na ni kisa kibaya zaidi cha ibada ya sanamu.

Haruni amevunja amri tatu za kwanza kwa mafanikio makubwa, kama hivyo tu. Bila shaka, hii ina maana kwamba agano limevunjwa. Musa anaposhuka kutoka mlimani, anavunja mbao za agano kwa mfano wa hilo.

Kinachovutia kuhusu mahali hapa ni kwamba baada ya tukio hilo, Mungu anafanya nini? Anasema, kimsingi, endelea nalo na ulijenge. Nitakaa katika nafasi yako, mbele yako hata hivyo. Sasa, inakuja kama matokeo ya maombezi ya ajabu kutoka kwa Musa.

Unaposoma sala ya Musa, hasa katika sura ya 33 na mwanzo wa 34, Musa anaombea kwa njia isiyoaminika kwa niaba ya watu wake. Lakini Mungu anaamua kukaa katikati yao. Na wanapojenga patakatifu, ndiyo maana nafasi kubwa imetolewa kwa hili.

Maagizo, agano lililovunjwa, na bado nia ya Mungu ya kukaa katikati yao inavyoonyeshwa na sura tano zaidi kuhusu muundo halisi wa patakatifu. Kwa hivyo, jambo zuri kuhusu hilo. Maswali yoyote zaidi? Kwa njia, tunaweza kutumia saa nzima kuhusu ndama wa dhahabu.

Najua hilo. Acha niseme jambo moja zaidi. Sababu ya wasomi wengi kufuata mwelekeo wa kusema kwamba Haruni anatengeneza kitu ambacho anadhani ni Mungu, si sanamu ya Misri ya aina fulani, ni kwa sababu ya maelezo ya makerubi.

Sasa, unakumbuka makerubi, sivyo? Tulikuwa na makerubi, sivyo? Na tutawaona tena tunapoanza kuzungumzia baadhi ya mambo ambayo ni sehemu muhimu ya kutengeneza mapambo ya patakatifu. Na kulikuwa na kerubi aliyewekwa, kulikuwa na makerubi waliowekwa kwenye Bustani ya Edeni kama walinzi. Unapoangalia sura ya kwanza na ya 10 ya Ezekieli, na tutafika huko baada ya miezi michache, na unaona maelezo ya Ezekieli ya makerubi, wana, na tena, hii ni kuweka katika maneno ya kibinadamu kitu kinachotoka kwenye tufe za mbinguni, lakini wana uso wa ng'ombe, sivyo? Na miguu kama miguu ya ndama.

Na kwa hivyo, kitu kuhusu mwonekano wa uwepo wa Mungu, unajua, kuishikilia kwa sababu makerubi wako chini ya anga hilo, na kisha juu yake kuna kiti cha enzi cha Mungu. Kitu kuhusu hilo kinawakilishwa kwa maneno, angalau, kama kuwa na aina fulani ya muundo kama ndama, kwa kukosa neno bora zaidi. Katika Mashariki ya Karibu ya kale, kwa wale ambao mmewahi kuwa na tabaka la Dkt. Wick, labda mnajua hili tayari: katika Mashariki ya Karibu ya kale, vyumba vikubwa vya enzi vya wafalme wakuu wa falme kuu vililindwa na viumbe hawa wakubwa wenye mabawa ya mawe.

Na neno la msingi la viumbe hivyo linahusiana na makerubi na keruv , sawa? Kwa hivyo, kunaweza kuwa na miunganisho fulani inayoendelea hapo pia. Naam, hiyo ni sehemu ndogo ya upotoshaji tunayohitaji kuendelea nayo hadi mahali patakatifu. Tunaposoma kuhusu hili katika maandishi, kuna maneno ya Kiebrania ambayo yanasaidia kuelewa.

Kwa hivyo, kwanza kabisa, mahali hapa panaitwa mikdash , ambayo kwa kweli inamaanisha patakatifu kwa sababu inamaanisha kutengwa. Neno la Kiebrania kodesh linamaanisha takatifu, sawa? Kwa hivyo, haya ndiyo maelezo halisi ya mahali hapa, ambayo yanaonyesha katika neno lenyewe kwamba patakatifu ni patakatifu. Na tuna mahali pa kupumzikia ndege, sivyo? Ni mahali ambapo pametengwa, mahali pa kupumzikia wanyamapori.

Neno la pili kwa kweli linaonyesha kipengele kingine cha hili kwa sababu linatokana na neno la Kiebrania linalomaanisha kukaa, jirani. Neno la Kiebrania kwa jirani linahusiana na neno hili, shahein , sawa? Hii ni mishkan . Kwa hivyo, ni mahali pa Mungu pa kuishi.

Nani atakuwa, ukitaka kusema hivi, jirani yetu, sivyo? Na kisha, hatimaye, Hema ya Kukutania, Oheri ya Kuhani. Hapa ndipo Mungu alipokutana na Musa na kisha baadaye Haruni. Kwa kweli Musa ana mapendeleo maalum katika suala hili ambayo hatuna muda wa kuyaingia.

Tuendeleo kidogo tu na tuzungumzie makusudi kwa sababu nilichosema hivi punde kuhusu maneno yenyewe yanatupa vidokezo vikali kuhusu makusudi. Unajua, kilichotokea baada ya Edeni ambacho nilikuwa nikizungumzia ni kwamba kumekuwa na utengano kamili kati ya uhusiano huo mzuri wa upatanifu ambapo Mungu alitembea na Adamu na Hawa katika Bustani ya Edeni. Baada ya dhambi, walifukuzwa, makerubi wakawekwa hapo.

Kwa patakatifu, tuna mwanzo wa jinsi itakavyokuwa tutakaporudi pamoja mbele za Mungu, wakati Epic ya Edeni itakapokuwa imekamilisha kazi yake yote hadi kilele chake cha mwisho. Lakini patakatifu ni hatua kuelekea hapo. Ni hatua kuelekea hapo.

Na kwa hivyo, Mungu amechagua kwa rehema yake kukaa mbele ya watu wake. Na huo ni chaguo la ajabu. Na kama nilivyosema muda mfupi uliopita, hata licha ya ndama wa dhahabu na ibada ya sanamu na mambo yote yanayomaanisha kuhusu agano lililovunjwa, hata hivyo, anafanya hivi.

Pia, na pengine ni mojawapo ya mambo muhimu zaidi, kuwaandaa watu kwa ajili ya kufanyika mwili. Kwa sababu Imanueli anamaanisha nini? Mungu pamoja nasi. Na Isaya sura ya saba inasema, utamwita jina lake Imanueli.

Na kisha Imanueli anapitia mara nne zaidi katika sura ya nane, sawa? Mungu pamoja nasi. Na kisha, bila shaka, tuna katika kuzaliwa kwa Yesu, kufanyika mwili, na kwa kweli, Yohana sura ya kwanza mstari wa 14, ambao unasema, kuna yeyote anayejua Yohana 1.14 inasema nini? Hiyo ni kauli ya kuisimua. Sote tumeisoma sana, lakini ni kauli ya kuisimua.

Yohana 1:1 inasema nini? Hapo mwanzo kulikuwa na neno. Sawa, tunaelewa hilo. Naye Neno alikuwa pamoja na Mungu, naye Neno alikuwa Mungu.

Kwa hivyo, tunajua kitu kuhusu kuunganishwa pamoja kwa neno na Mungu katika muktadha huo. 1.14 inasema nini? Rudi nyuma kupitia yako, na neno likawa mwili. Na hii hapa sehemu inayofuata.

Namaanisha, hilo linashangaza vya kutosha kwa hadhira ya Kiyahudi. Hilo linashangaza vya kutosha. Neno lilifanyika mwili, lakini basi linasema nini? Naam, likakaa kati yetu, na neno la Kigiriki liko, na likakaa kati yetu.

Usifikiri hata kidogo kwamba hadhira ya Yohana inayosoma haingekuwa na msingi huo wote wa kuelewa kwamba tuna uwepo wa Mungu, tukiwa nao katika hema, sasa katika neno lililofanyika mwili, likihema kati yetu. Neno hilo huchaguliwa hapo kwa makusudi. Na, bila shaka, basi linazungumzia kuhusu udhihirisho wa utukufu wake pia.

Yohana anafanya hivyo, akirejelea Mungu akijidhihirisha katika muktadha wa hema. Inaashiria makao ya mbinguni. Sitakusomea vifungu hivi, lakini kwa uwazi, na tayari tumeona hili, kinachoonekana katika mfumo huu wote wa Torati, na hasa sasa na Torati yetu ya kiibada, kinatupa picha kwa njia ndogo sana ya kile kitakachokuwa wakati mbingu itakaporejeshwa.

Kwa hivyo, unaweza kutafuta marejeleo hayo. Na kisha nimeiba hii moja kwa moja kutoka kwa Gordon Hugenberger , ambaye anasema, ukiangalia maskani, ambayo baadaye inakuwa hekalu, kwa kweli, ni, kwa njia fulani, picha yake tukiwa njiani kurudi Edeni, kama nilivyosema hapo awali. Hii ndiyo njia tunayoiona ya kuelekea Edeni, kwa sababu uwepo wa Mungu uko pamoja nasi, na hata uko katika njia ya kuelekea hekaluni.

Nadhani tutaiona hapa katika muundo unaofuata. Loo, sawa, nitafika hapo baada ya dakika moja. Kwa hivyo, nitamaliza sentensi hiyo.

Hata mwabudu anapopita kwenye mapazia hadi madhabahuni, kuhani huchukua damu na kuinyunyiza kwenye madhabahu. Yote hayo ni sehemu muhimu ya kurudi kwenye mti wa uzima, chanzo cha uzima. Kwa vyovyote vile, hebu tuzungumzie kuhusu muundo huo, kisha tutaangalia mchoro mwingine.

Fremu zilizotengenezwa kwa mbao za mshita. Mbao za mshita hukua katika eneo la Sinai. Huo ndio mti wa bango huko nje.

Kwa kweli, labda inahusu mti pekee halisi. Na si mkubwa, ndiyo maana fremu zao si kubwa sana pia. Ujumbe mmoja mfupi kutoka kwa mtazamo wa kijiografia kwa wale ambao mnapendezwa na hili, au hata kama hampendezwi nalo, mtalisikia hata hivyo.

Miti ya migunga ina mizizi mirefu sana, mizizi mirefu sana, kwa sababu unapata mvua ya kiwango cha juu cha inchi nne kwa mwaka katika Rasi ya Sinai, na bado miti hii huendelea kuishi, kwa hivyo huweka mizizi chini kabisa, kiasi kwamba ingawa hakuna mvua nyingi, inaweza kuishi. Kwa hivyo ni mti mgumu, na fremu zako zitatengenezwa kwa mbao za mshita kwa ajili ya maskani. Na kisha, bila shaka, mapazia yanayoizunguka, ambayo yanaonyesha, tena, ni alama.

Makao ya Mungu yatatengwa. Ndiyo, yamezungukwa na makabila. Ndiyo, anaishi katikati yao, na bado yametengwa, na mapazia yanaashiria hilo.

Pia kuna, ndani ya patakatifu penyewe, mara tu unapoingia ua, unapata hema lenyewe lenye tabaka nne za mapazia, lakini una mahali patakatifu na patakatifu zaidi, na tutazungumzia kuhusu samani zake baada ya muda mfupi. Makerubi, nimewataja tayari. Kwenye pazia, hasa, linalotenganisha patakatifu na patakatifu zaidi kuna makerubi.

Tena, mfano wa kurudi kwenye mti wa uzima, ukitukumbusha Edeni, ukitukumbusha kwamba makerubi hutumika kulinda, kwa njia fulani, uwepo wa Mungu, na kulinda. Naam, hebu tuzungumzie kidogo kuhusu kilicho ndani ya hili. Tena, tukifikiria muundo wetu, na nitakuwa na mchoro tena baada ya muda mfupi, lakini muundo huo ni mahali patakatifu zaidi, patakatifu pa ndani, na kisha mahali patakatifu.

Ndani ya patakatifu pa patakatifu kuna Sanduku la Agano, linaloitwa hivyo kwa sababu ni sanduku hilo, au sanduku, ambalo ndani yake vibao vya ushuhuda viliwekwa. Sivyo? Kwa hivyo, tukikumbuka agano ambalo tumekuwa tukizungumzia, vibao viwili vya agano vilitengenezwa, kimoja kwa ajili ya suzerain, kimoja kwa ajili ya watu, vibao vya agano viliwekwa ndani ya sanduku hili. Ndiyo maana linaitwa Sanduku.

Haruni ni neno la Kiebrania la agano. Sasa, si tu kwamba una makerubi hao kwenye pazia kati ya patakatifu pa patakatifu na patakatifu, kama unavyosoma maandishi, na kama nilivyoonyesha hapa juu, pia wanafunika kifuniko cha Sanduku, na kifuniko cha Sanduku kinaitwa kifuniko cha upatanisho. Kippurah , Kippurit , nadhani, ni neno hapa, na utasikia, ikiwa una marafiki Wayahudi katika neno hilo, Kippurit , utasikia Kippur, na labda unajua kuhusu Yom Kippur.

Matamshi ya Jiji la New York, Yom Kippur. Labda umesikia hilo, lakini kweli, Yom Kippur, sivyo? Kwa hivyo, hiyo inashughulikia, basi, wazo hili lote la siku ya upatanisho. Tutazungumzia zaidi kuhusu hilo, Bwana akipenda, Ijumaa.

Kwa hivyo, kifuniko cha upatanisho kiko juu ya Sanduku hili ambalo lina vidonge ndani yake. Kikitoka mahali patakatifu sana, na tena, mchoro ukija kwa muda, upande wa kaskazini wa mahali patakatifu sana kuna meza. Na meza hiyo ni maalum kwa ajili ya kutolea mkate.

Sawa, kutoa mkate, na unafikiria, mkate? Naam, kumbuka kwamba wakati huo, unajua, sehemu kubwa ya riziki ya mtu ilitokana na mkate. Watu wamekisia kama 60% ingetokana na vitu vya aina ya mkate. Kwa hivyo, mkate ulikuwa uwakilishi bora wa chanzo cha uzima, na kisha, bila shaka, tunachohitaji kufanya ni kuanza kufikiria miunganisho hapa.

Mana kutoka mbinguni, Yesu anajiita mkate kutoka mbinguni. Kwa hivyo, mkate uliojengwa ndani ya patakatifu halisi ni mkate, ambao utakuwa wa mfano, ningependekeza, na ninatarajia kuimbwa kwa mkate ulio hai. Huo uko upande wa kaskazini.

Upande wa kusini, tuna kinara cha taa. Kinara cha taa kitaonekana pia baadaye katika vifungu vya mfano. Tutaangalia katika Zekaria.

Tutaangalia katika kitabu cha Ufunuo, na tutaona wazo hili lote la nuru likija kuashiria na kuunganisha roho. Sasa, sina uhakika unataka kusukuma hili mbali kiasi gani, na mimi si mmoja wa, unajua, wa kutenganisha kila kitu na kupata utatu kila mahali, lakini inanivutia kwamba unapoangalia samani kuu tatu, ikiwa unataka kuiita hivyo, ambazo ziko kwenye hema la kukutania, ni Sanduku la Agano na Mungu. Ni mkate wa uwepo ambao una mwelekeo wa mfano kuelekea mkate ulio hai kutoka mbinguni, Yesu, na ni kinara hiki cha taa kinachoelekeza kuelekea roho.

Ni kitu cha kuvutia. Sio hivyo tu, tuna madhabahu ya kufukizia uvumba iliyowekwa karibu na pazia, ikitenganisha patakatifu pa patakatifu na patakatifu, na uvumba huo unapopaa juu, ni kifuniko cha kinga na wingu. Kila wakati kuhani mkuu, mara moja kwa mwaka, alipoingia patakatifu pa patakatifu, alibeba uvumba mbele yake, na hilo lilikusudiwa kulinda, kifuniko cha kinga, ambacho, tena, kinakuwa kiashiria cha kuvutia sana, na Kitabu cha Ufunuo kinachukua hatua juu ya hili.

Kwa kweli, tayari imetokea katika Zaburi, si katika Ufunuo pekee. Sikumbuki ni Zaburi gani hasa.

Lazima nirudi nyuma na kuitazama, lakini inazungumzia kuhusu sala kuwa uvumba, na uvumba unawakilisha sala. Kwa hivyo, mambo ya kuvutia hapo. Tukihamia nje kwenye ua, tuna madhabahu yenyewe.

Madhabahu kubwa kiasi. Kama tungefungua vipimo hivyo, pengine ingekuwa mahali fulani kama futi sita kila upande. Mbao, lakini imefunikwa kwa shaba, ni wazi ili iweze kubebeka, si nzito sana, na ni juu ya madhabahu ndipo wanyama wa kafara wangechomwa, na juu ya madhabahu hiyo, ndipo damu ingenyunyiziwa juu ya wanyama hao pia.

Kati ya madhabahu na hema halisi kulikuwa na beseni, wakati mwingine huitwa beseni, na hii, bila shaka, pia ni muhimu kwa sababu baada ya kuhani huyu kushughulikia damu yote na damu ya vitu vya dhabihu vinavyoendelea, nitazungumzia zaidi kuhusu jukumu la kuhani na jukumu la mtoaji, lakini mara tu hilo litakapotokea, kabla kuhani hajaingia kwenye hema, lazima kuwe na mchakato mkubwa wa kusafisha unaofanyika, na kwa hivyo beseni ni kwa kusudi hilo pia. Naam, hapa, nadhani, kutakuwa na mchoro. Hapa ndipo.

Tena, labda umeona michoro ya kisasa zaidi, lakini angalau hii itatusaidia. Upande wa mashariki hapa, mlango wa kuingilia. Angalia mahali patakatifu zaidi pamekusudiwa kuwa mraba, na mimi si msanii mkubwa zaidi duniani, kwa hivyo huo ndio upinde wetu unaowakilisha kuwa na kifuniko na makerubi juu yake, unapata picha, lakini hii hapa njia yetu.

Kuingia, madhabahu ina pembe kila upande, unajua, aina hii ya vitu vinavyojitokeza kidogo kwenye kila kona, ndio, Rebeka. Walipotoa dhabihu kwa wanyama, je,

waliwaua tu? Hapana, ulileta ndani. Kwa kweli, kama naweza kusonga mbele kutoka katika nafasi hii yapata miaka 1,500, tunaposoma maagizo katika nyenzo za kirabi, unajua, nyenzo za Kiyahudi zinazozungumzia karne ya kwanza, wakati Yesu angekuwa akiishi, zinazungumzia hekalu lililokuwa limesimama wakati huo, na kusema, kulikuwa na ndoano ukutani kote, na kulikuwa na ndoano ambazo watoaji, walipomleta mwana-kondoo wao, wangemtundika mnyama huyo, wangemwua wakati huo, wangekusanya damu, wangempeleka kwa kuhani, kwa hivyo ndio, namaanisha, hii imekusudiwa kuwa, kama nilivyosema, somo la wazi kuhusu fujo linalohusika, na maumivu yanayohusika, na hofu inayohusika katika kushughulikia dhambi.

Tumeisahau, na labda ni zana nzuri sana ya kielimu ya kujifanya tufikirie tena. Labda kadiri unavyoweza kukaribia, labda kadiri unavyoweza kukaribia zaidi ungekuwa ukitazama Mateso ya Kristo, kwa sababu sikuiona, kwa sababu sikuweza kuivumilia, lakini watu walioiona waliniambia jinsi tukio hilo la kusulubiwa lilivyokuwa lisiloweza kuisha, lakini lilifanyika kwa kusudi, ili kutuonyesha kidogo jinsi hilo lilivyokuwa baya kweli, lakini ndio, jibu ni ndiyo. Kwa vyovyote vile, madhabahu, sehemu hizo zilizojitokeza kila kona, zile zinazowakilisha pembe, vitu ambavyo kwa kweli vilienea, kimsingi viliundwa ili kuweka kuni zote kwenye madhabahu.

Una moto unaowaka pale, na bila shaka, hizi zinashikilia kuni hizo mahali pake. Zitakuwa na umuhimu wao wa mfano baadaye katika historia ya Israeli, ambao tutazungumzia baadaye. Naam, hapa kuna beseni letu au beseni letu, na kisha bila shaka, kuhani anaingia, na ilibidi wafanye mambo katika mahali patakatifu.

Walipaswa kushughulikia uchomaji wa uvumba, zoezi la kila siku, kushughulikia meza ya mkate wa wonyesho, na kuweka taa na kinara cha taa vikiwaka, kwa sababu hizo zilitakiwa kuwa za milele, sawa, hilo si neno sahihi, kuwaka milele pia. Sawa, huo ndio mchoro wetu mdogo. Maelezo zaidi machache, na kisha tunahitaji kuzungumzia dhabihu.

Sehemu ya kutengwa ilikuwa mchakato wa kupaka mafuta. Neno la Kiebrania linamaanisha kupaka mafuta. Sasa, kupaka mafuta kunasikika kama neno dogo zuri, lakini linamaanisha kupaka mafuta, na bila shaka, kitenzi ni mashach, ambacho kinatoka mashiach, ambacho kinatoka masihi, ambacho kinatafsiriwa kwa Kigiriki kama Christos, Kristo, kwa hivyo tunapozungumzia Yesu Kristo, tunazungumzia Yesu, aliyetiwa mafuta, na kwa hivyo, kuwekwa kando kwa si kuhani mkuu tu, bali pia wafalme, kulihusisha kupaka mafuta, kupaka mafuta.

Mchakato huu wote unapoendelea, kuanzisha patakatifu, kufanya mchakato wa kuwekwa wakfu, ikiwa umesoma kwa makini sana sura 10 za kwanza, sura tisa za kwanza za Mambo ya Walawi, na haswa katika Kutoka, nadhani ni 38 pia, inazungumzia kuwapaka mafuta watu hawa, na kisha kuwapaka damu kwenye sikio, na kidole gumba, na kidole kikubwa cha mguu, mfano, angalau kulingana na wazo la

marabi, la makuhani kuwa tayari kusikia neno la Mungu, na kusema neno la Mungu ipasavyo, sawa? Na kufanya vitendo vilivyofaa, na kutembea katika njia iliyofaa. Kwa hivyo, hata hivyo, kidogo kidogo. Uvumba ni uvumba maalum wa kuteketezwa katika Hema, tofauti na uvumba mwingine.

Hili lilitakiwa kuwa mchanganyiko maalum. Huenda hilo ndilo Nadabu na Abihu walilofanya vibaya, inaposema katika sura ya 10, walichukua vyetezo vyao, na wakaenda mbio ndani ya hema la kukutania, kinyume na amri ya Bwana. Na ingawa hatujaambiwa waziwazi kwamba hilo lilikuwa nini, huenda ikawa kwamba walikuwa wamechukua kitu ambacho kilikuwa najisi kwa upande wa uvumba.

Huenda kukawa na sababu zingine ndani yake pia, ambazo nitatoa baada ya kama dakika tano. Patakatifu pamehifadhiwa kwa kodi ya nusu shekeli. Kama nakumbuka vizuri, nusu shekeli ni kama robo ya aushi.

Unaposoma hili kwa mara ya kwanza, linasikika kama ni mchango wa mara moja. Lakini tunapoendelea kusoma masimulizi ya kihistoria katika Agano la Kale, tunapata hisia, hisia kwamba ni kitu walichokusanya mara kwa mara, na hilo linaonekana wazi unapoonza tukio na Yesu katika Mathayo sura ya 17. Je, kuna yeyote anayejua ninachomaanisha ninapozungumzia kodi ya hekalu, Yesu, na hadithi katika Injili? Je, kuna yeyote anayejua hilo kutoka, ndio, Trevor?

Unazungumzia wakati anapoenda hekaluni na kuwageukia watu? Hapana, lakini hiyo si kweli. Nilikuwa najaribu kufikiria njia ya kuepuka hilo na kukufanya ujisikie vizuri. Ndiyo, hapo walikuwa wakifanya mabadiliko ya pesa.

Na kwa njia, nitaongeza hili hata hivyo, kwa ajili ya shangwe tu. Wabadilishaji pesa walikuwepo, kwa sababu hii ni Pasaka, sivyo? Na kulikuwa na watu wakitoka kote Milki ya Mashariki wakiwa na aina tofauti za sarafu. Na kwa hivyo, wangelazimika kubadilisha pesa zao ili kulipa kodi inayofaa ya hekalu.

Tatizo la wabadilishaji pesa lilikuwa kwamba walikuwa wamehamia moja kwa moja kwenye maeneo ya hekalu badala ya kuwa mahali walipopaswa kuwa. Lakini kwa kweli ninatafuta kitu kingine baada ya hayo yote. Sarah? Ndiyo, vipi kuhusu samaki? Ndiyo, sawa, sawa.

Naam, hili ndilo tatizo. Baadhi ya wapinzani ni, je, nilimsikia Peter? Ndiyo, ulimsikia, sawa, vizuri. Baadhi ya watu wana changamoto kidogo.

Na kwa hivyo wanamjia Petro, na wanasema, je, bwana wako alilipa kodi ya hekalu? Na Petro anasema, hakika, bila shaka, ndiyo, bila shaka. Kwa hivyo, yote yanamrudia Yesu. Na anasema, Petro, kwa nini usiende tu kumtafuta samaki huyu? Na bila shaka, kinywani mwa samaki kutatosha kodi ya hekalu kwa Petro na kwa Yesu pia, ingawa

anaendelea kusema kwamba mwana, kwa maneno mengine, yeye mwenyewe, mwana wa mfalme, halazimiki kulipa kodi ya hekalu.

Lakini ndio, ni simulizi ya kuvutia. Na inatusaidia kuelewa hadithi ya Agano Jipya inayoelezea wazo hili la kodi ya nusu shekeli. Naam, tuendele.

Kuhama kutoka kwenye Hema lenyewe, na kwa njia fulani, mjadala wetu wa upako, kwa namna fulani ni sehemu ya kuzungumzia kuhusu makuhani na Walawi. Na kuna mengi ya kusema kuhusu Walawi. Hesabu sura ya tatu, kwa mfano, inazungumzia kuhusu kazi zao pia katika suala la kubeba na kutunza maskani.

Lakini hiyo ilikuwa kazi yao ya Kilawi, kuwa wale waliopakia vitu, kuvibeba, kupiga kambi kuizunguka, tena, ili kuwa aina ya mpaka wa nje au kizuizi zaidi ya mapazia ya ua. Na bila shaka, mara tu hekalu litakapokuja, watakuwa na mambo mengine ambayo watafanya pia katika suala la kulitunza. Pia ni walimu.

Pia watakuwa waimbaji na wanamuziki. Wale ambao ni wanamuziki, unajua, Walawi walicheza jukumu kubwa katika suala la hekalu, si maskani sasa, bali patakatifu pa hekalu, wakitabiri kwa muziki na kisha kuimba pia. Naam, makuhani, haswa, ndio wanaotoa dhabihu.

Hili litakuwa tatizo kubwa baadaye kidogo tutakapoanza kuzungumzia uasi kutoka kwa watu. Angalia wote wawili wanawajibika kufundisha Torati. Mungu ana wahudumu wake, na wanatakiwa kufundisha ili watu wasipoteze kujua ni nini Mungu anataka wafanye.

Naam, hilo linatuhamisha kutoka makuhani na Walawi kwa ujumla hadi kuhani mkuu mwenyewe. Na hebu tu, tunapopitia mambo haya ambayo kuhani mkuu alikuwa amevaa alipokuwa akihudumu, ninachotaka utafute katika karibu haya yote ni jinsi mavazi ya kuhani mkuu yalivyowakilisha jukumu lake kama mpatanishi. Sawa, ndivyo tunavyotafuta kweli.

Hii inawakilishaje jukumu lake kama mpatanishi? Kwa hivyo, kwanza kabisa, efodi ni nini? Neno ambalo hatutumii sana. Kuna mtu yeyote anajua efodi ni nini? Ni vazi hilo ambalo linaonekana kuwa, jambo bora zaidi naweza kufikiria kuelezea ni kwamba unajua, zile fulana ambazo polisi huvaa wanapokuwa nje na wana rangi hii ya chungwa ya fluorescent juu yao na una mikanda ya Velcro ambayo imeunganishwa kiunoni na inaweza kuwa ndefu sana? Naam, ipanue chini kidogo. Ina sehemu ya mbele.

Ina vipande vya mabega, kama vile fulana hizo ndogo zinavyofanya. Na ina mgongo, na pengine kuna baadhi ya tai ambazo zimening'inizwa pamoja pande. Sio vazi kamili.

Ni vazi la ziada. Na bila shaka, kwenye mabega tunayo, na hapa kuna ufunguo kuhusu efodi, kwenye mabega tumechora majina ya wana wa Israeli, wana wa Israeli. Kwa hivyo bila shaka, kuhani mkuu anapoingia patakatifu, anawabeba wana wa Israeli mabegani mwake, sehemu ya jukumu lake la uombezi.

Anavibeba mbele za Mungu. Zaidi ya hayo, tuna kitu kinachoitwa kipande cha kifua mbele ya efodi. Kina majukumu mawili muhimu.

Kwanza kabisa, ina mawe 12. Tena, juu ya moyo wa Haruni, sasa haibebi mabegani mwake, sasa imebeba wana 12 wa Israeli wanaowakilishwa katika mawe hayo juu ya moyo wake anapoingia mbele za Mungu. Mawe 12 kila moja, tena, yanawakilisha moja ya makabila 12.

Lakini basi tuna kitu hiki cha urimu na thumimu , mfuko mdogo ndani ya kipande cha kifua ambacho kitu kinachoitwa urimu na thumimu , ambacho hatujui hasa kinamaanisha nini au jinsi kilivyofanya kazi. Pendekezo la kawaida ni kwamba linamaanisha taa na ukamilifu kwa sababu neno la Kiebrania la nuru ni au, na kwa hivyo wingi ungekuwa orim , urim . Unaweza kusikia kufanana hapo.

Tam inamaanisha kamili, kamili, na kadhalika, hivyo tumim , ukamilifu. Kwa hivyo, taa na ukamilifu. Kuna njia zingine za kuiangalia ambazo zinaonyesha, au huanza na herufi ya kwanza ya alfabeti, na tumi huanza na herufi ya mwisho ya alfabeti, kwa hivyo labda kwa njia zingine, ni jambo la kina. Hata hivyo, hilo linafanya kazi.

Baadhi ya watu husema, au huenda isitoke kwenye nuru; huenda ikatoka kwenye neno la Kiebrania linalomaanisha laana. Laana kwa upande mmoja na mambo mema kwa upande mwingine, ukamilifu. Sijui jinsi ilivyofanya kazi.

Lakini hapa kuna ufunguo. Katika Kutoka 28, na kwa njia, mambo haya yote yameelezwa katika Kutoka 28 ikiwa unataka kurudi nyuma na kuangalia hili. Kutoka 28 inasema kwamba Haruni atakuwa na uwezo wa kufanya maamuzi.

Na hivyo ndivyo urimu na thumimu zilivyokuwa. Zilikuwa njia ya kufanya maamuzi. Kwa hivyo hata zifanye kazi vipi, alipoleta kesi ngumu mbele za Mungu, kwa namna fulani angepata jibu kuhusu hilo.

Na kwa kweli, kadri baadhi ya historia ya Israeli inavyoendelea, tuna dalili kwamba kitu hiki kiliendelea kutumika, angalau kwa muda, katika wakati wa Daudi, labda zaidi ya hapo. Kwa hivyo, tutarudi kwenye hilo, tutarudi kwenye hilo baadaye. Pia ana joho la zambarau, joho la bluu nyepesi, na lina kengele na makomamanga kuzunguka chini.

Makomamanga huenda yanawakilisha uzao wa ardhi. Idadi ya mbegu katika komamanga inasema kitu kuhusu uzao wake na ishara ya aina hiyo ya kitu. Lakini pia, kengele ziko hivyo kwamba zitasikika akiwa ndani ya patakatifu pa ndani.

Pia tuna kilemba. Ni nini kilichochoongwa kwenye kilemba? Mtakatifu kwa Bwana. Kwa hivyo, anabeba kichwani mwake tangazo la nafasi yake kama mpatanishi. Na kisha nguo za ndani nyeupe za kitani, ishara ya usafi katika hali hiyo.

Tayari nimesema haya, lakini ili tu kujikumbusha kwamba kwa kuwa Yesu ndiye kuhani wetu mkuu mkuu, kama kitabu cha Waebrania kinavyoweka wazi, anatumiza jukumu hilo la uombezi. Na ndiyo maana ningependekeza, ni muhimu sana kwamba maombi yetu yatolewe kwa makusudi, si kwa upole, bali kwa makusudi katika jina la Kristo Yesu. Naam, tunahitaji kuzungumzia kuhusu kuwekwa wakfu.

Unapata ufahamu unaposoma sura hizi jinsi walivyofanya hivi kwa uangalifu. Kila kitu kilifanyika vizuri. Hakuna cha kubahatisha, hakuna cha ghafla hapa.

Sio kwamba Mungu hapendi ibada ya hiari, lakini haikuwa hivyo katika kesi hii. Inaonekana Nadabu na Abihu walishiriki katika ibada ya hiari. Tena, haijalishi kesi ilikuwaje, hatujui kwa usahihi, lakini ilikuwa kinyume na amri ya Bwana, na ilikuwa ni aibu, aibu kamili kwa utakatifu wa Mungu.

Na kwa hivyo, watapoteza maisha yao kama matokeo. Moto utawateketeza. Na unaweza kusoma yote kuhusu katika Mambo ya Walawi sura ya 10, sawa? Ni hali ya kusikitisha.

Lakini kama tutakavyoona, si hapa tu, bali wakati wowote kunapotokea hatua mpya katika mpango wa Mungu kwa watu wake, daima kuna watu ambao wanaonekana kusukuma mipaka. Na wakati huo, Mungu huchagua kufundisha somo. Kwa kawaida, yeye ni mwenye rehema isiyo ya kawaida kwa kutotoa adhabu kama hii.

Lakini katika kisa hiki, tunacho. Kwa hivyo, vikwazo kwa makuhani, vimeelezwa baada ya tukio la Nadabu na Abihu, baadhi yake. Na baadhi ya hivi vinaweza kutupatia dalili kidogo kuhusu kile ambacho huenda walikuwa wakifanya vibaya.

Pia, Mambo ya Walawi 21 inafikia baadhi ya vikwazo hivi. Wazo zima hapa ni kudumisha, bila shaka yoyote, utakatifu wa Mungu. Na kwa hivyo, wahudumu ambao ni makuhani walihitaji kuonyesha utakatifu wa Mungu katika maisha yao.

Kwa hivyo, hawakupaswa kujihusisha na desturi za kuomboleza. Kwa maneno mengine, kurarua nguo zao, kuacha nywele zao zikue, na kuwa wachafu. Ni wazi kwamba, kama ndivyo ilivyokuwa, hawangeweza kuja mbele za Mungu.

Hilo halikuwa sawa. Sikuweza kunywa wakati wa kuadhimisha sherehe, jambo ambalo baadhi ya watu husema, labda hilo linaweza kuwa moja ya masuala yaliyo nyuma ya jambo la Nadabu na Abihu. Labda walikuwa tu, kama sehemu ya sherehe hii, wamelewa kiasi na waliingia haraka huko bila kufikiria kwa makini sana.

Kwa njia, tofauti moja zaidi ya haraka hapa. Baadhi ya watu wanarudi nyuma hadi Kutoka 24, na utakumbuka kwamba Nadabu na Abihu ndio waliokuwa juu mlimani pamoja na wazee wa Israeli na kadhalika na waliona uwepo wa Mungu. Pendekezo ni kwamba, labda walipata, vema, walitarajia kwamba hapo ndipo pangukuwa mahali pao.

Baada ya yote, walikuwa wamepata uzoefu huu mlimani na Mungu. Kwa nini? Walitafsiri hilo kwa kiburi na kusema, tunastahili kuwa mbele zake. Tunaingia na kuchukua hatua hiyo ya kiburi kwa njia mbaya sana na hatutofautishi kati ya takatifu na isiyo ya kawaida.

Hilo ndilo jambo kubwa hapo. Watatu wa mwisho wanatoka katika Mambo ya Walawi 21, hawakupaswa kukata ndevu, hawakupaswa kuoza mabikira, hawakuwa na kasoro za kimwili. Kwa njia, watu wenye kasoro za kimwili waliokuwa katika ukoo wa Kilawi bado walikuwa wakipewa riziki, lakini hawakuweza kuingia katika patakatifu pa Mungu.

Sawa, ni saa kumi na moja zilizopita . Tutachukua na kumaliza dhabihu haraka sana wakati ujao kisha tutaendelea kwa sababu hiyo itakuwa njia nzuri.